

Пашенько Я. В., магістрант
Янковець Т. М., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну
**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЯК
ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ**

Як відомо, освіті належить роль провідного культурно-цивілізаційного фактора у забезпеченні розвитку людини, адже саме під час здобуття освіти людина засвоює культурні цінності, вироблені народами різних країн протягом всього їх існування. Здобуття освіти є також процесом трансляції культурно оформлених зразків і діяльності, сталих форм громадського життя. Духовне в людині проявляється завдяки її «вростанню» в культуру. Саме в процесі навчання і виховання людина набуває соціокультурних норм, що мають істотне значення для розвитку цивілізації, суспільства і людини. Це повинне визначати пріоритетність освіти у розвитку суспільства і діяльності держави, підготовці людини, здатної і бажаної створювати і сприймати зміни і нововведення як найбільш адекватну відповідь на виклики сучасного світу.

Система вітчизняної вищої освіти все ще суттєво відстає від сучасних вимог і тому потребує глибокої модернізації. На сьогодні модернізація української освіти розглядається у трьох аспектах:

1. У історичному плані вона представляє собою логічне, закономірне проведення освітніх реформ останніх років. При цьому на сьогодні комплексне, всебічне оновлення освіти не завершене та потребує удосконалення відповідних нормативно-правового та організаційно-економічного механізмів.

2. З точки зору реконструкції потрібно подолання наслідків загальносистемної соціально-економічної кризи, яка може поставити галузь освіти на грань виживання, а педагогічних працівників – за межу бідності. Тут постають величезні завдання по оздоровленню та розвитку сфери освіти, які потребують напружених зусиль держави, суспільства та самої системи освіти, інтенсивної та динамічної мобілізації її зовнішніх та внутрішніх ресурсів.

3. Не менш складні завдання модернізації у плані власне оновлення освіти, подолання все більш зростаючого її відставання від потреб розвитку країни. У цьому сенсі завдання модернізації освіти набувають максимальної загальнонаціональної значущості. На сьогодні постає питання, чи буде освіта стимулом стагнації суспільства, чи фактором його економічного зростання та благоустрою, фактором конкурентоздатності та національної безпеки країни.

Вітчизняні та зарубіжні науковці, педагоги, психологи в якості інструмента модернізації освіти пропонують компетентнісний підхід, застосування якого дозволяє підвищувати професійну компетентність фахівців.

Компетентнісний підхід – це підхід, що акцентує увагу на результатах освіти, причому в якості результату розглядається не сума засвоєної інформації, а здатність людини діяти в різних проблемних ситуаціях. Упровадження компетентнісного підходу в освіту обумовлює необхідність перегляду змісту освіти, подолання традиційних когнітивних орієнтацій, надання їй діяльнісного характеру, насичення професійно орієнтованими ситуаціями, що відповідають сучасному рівню розвитку науки, техніки та соціального життя. У процесі навчання мають бути створені умови для вибору студентами індивідуальних освітніх траєкторій, що, у свою чергу, сприяє реалізації принципу варіативності освіти та виробленню у студентів позитивної мотивації до навчання.

Використання компетентнісного підходу посилить ефективність навчання за рахунок діяльнісної сутності навчання, акцентуванні уваги на способах і характерові дій, укріплення взаємозв'язку між мотиваційною і ціннісно-орієнтаційною сферами особистості.

Застосування компетентнісного підходу у професійній підготовці фахівців забезпечується: шляхом відтворення у навчальному процесі реальних умов праці, розв'язання реальних професійних завдань і проблем, з урахуванням особливостей сучасних потреб та вимог ринку праці; за рахунок застосування сучасних освітніх технологій навчання, що передбачають системне формування функціональних умінь майбутнього фахівця; за рахунок виконання навчально-пізнавальних завдань професійного та дослідницького характеру, які пов'язані з опануванням найбільш типових умінь, в яких реалізуються майбутні професійні функції.

Професійна підготовка фахівців на основі компетентнісного підходу передбачає оновлення змісту, форм та методів професійно-зорієнтованого навчання, координацію навчально-виховної діяльності, що спрямована на формування ринкових цінностей, конкурентоспроможності фахівця на сучасному ринку праці, його адаптацію до сучасних умов діяльності, готовність до розв'язання реальних професійних завдань і проблем.

Таким чином, застосування компетентнісного підходу до підготовки спеціалістів припускає усвідомлення всіма суб'єктами освітнього процесу кінцевої мети своєї діяльності: підготовку фахівця, що володіє як ключовими, так і спеціальними професійними компетенціями, здатного вирішувати

різноманітні завдання професійної практики, готового до інноваційної діяльності у фаховій сфері, має високу мотиваційну спрямованість на високопродуктивну працю, усвідомлює суспільну значущість своєї професії.

Список використаної літератури

1. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін. / Під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2009. – 112 с.
2. Катеринчук О. В. Модернізація системи освіти : [Електронний ресурс] / Режим доступу до статті: <http://www.social-science.com.ua/article/691>.
3. Родигіна І. В. Компетентнісно-орієнтований підхід до навчання. – Х.: Видавнича група «Основа», 2005. – 96 с.
4. Бедь В. Компетентнісний підхід в процесі модернізації ВНЗ / В. Бедь, М. Артьомова // Український науковий журнал «Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації»: [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.social-science.com.ua/article/691>